

## Sähköt poikki ennätystörmäyttimeiltä

3.12.2009 10:57 — Tuomas Linnake  
[tuomas.linnake@digitoday.fi](mailto:tuomas.linnake@digitoday.fi)

Euroopan suuri hadronitörmäytin LHC oli jälleen vaikeuksissa, kun virrat katkesivat maanalaisesta jättiläiskompleksista eilen.

Brittiläisen [The Registerin mukaan](#) merkittävä hiukkaskiihdytin sai huilia tovin, kun 18 000 voltin voimajohto petti kiihdytinkompleksin päällä. Kiihdyttimen lisäksi pimeni myös muun muassa päätietokonekeskus.

Törmäyttimeen toiminnan kannalta kriittiset magneetit eivät kuitenkaan tiedemiesten onneksi ennättäneet lämmetä katkoksen aikana. Magneetit toimivat lähellä absoluuttista nollapistettä, ja uudelleenjäähdyttäminen kestäisi kauan.

Eräät magneetit pettivät pian LHC:n viimevuotisen avaamisen jälkeen, mikä aiheutti pitkän katkoksen fysikaalisia ääri-ilmiöitä tutkivaan laitteeseen. Tämän vuoden marraskuussa LHC seisahtui [linnun pudottaman leivänpalan vuoksi](#)

Muitakin erikoisia sattumuksia on ollut, minkä vuoksi on pohdittu, josko ongelmilla olisi luonnon pakottama yhteinen syy. Eli se, että laitteella etsittävä Higgsin hiukkanen [on luonnolle vastenmielinen](#).

Mutta onnistumisiakin mahtuu vaikealle tielle: LHC:n väki pääsi äsken juhlimaan kiihdyttimensä nimeämistä virallisesti maailman tehokkaimmaksi, kun hiukkassuihkujen energia saatettiin 1,18 TeV:n tasolle.

<http://www.digitoday.fi/tiede-ja-teknologia/2009/12/03/sahkot-poikki-ennatystormayttimelta/200924946/66>